

SOLBAKKEN BARNEHAGE

Årsplan 2024-2026

FORORD

Dette er årsplanen for Solbakken barnehage, høsten 2024 - våren 2026.

Årsplanen legger grunnlaget for arbeidet vi utfører i barnehagen.

Vi ønsker at årsplanen skal gi et godt bilde av hva vi vektlegger, og våre arbeidsmetoder.

Planen er utarbeidet på personalmøter og planleggingsdager, og hele personalet har bidratt til dette dokumentet.

«Samarbeidsutvalget skal fastsette årsplanen for barnehagens pedagogiske virksomhet» jf. § 2 barnehageloven. Når årsplanen er vedtatt vil den også fungere som en avtale mellom de ansatte, brukerne og eier.

Vedtatt av Samarbeidsutvalget, august 2024

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. Velkommen til Solbakken s. 5
2. Hvorfor en årsplan s. 6
3. Barnehagens formål s. 7
4. Solbakkens verdigrunnlag – kristen formålsparagraf s. 8
5. Barnehagen som pedagogisk virksomhet s. 9
6. Foreldresamarbeid s. 10
7. Satsningsområde s. 11
8. Omsorg, lek, danning, læring, likestilling og likeverd s. 12
9. Psykososialt barnehagemiljø – Barnas verneombud s. 14
10. Fagområdene – progresjonsplan s. 15
11. Pedagogiske verktøy s. 23
12. Livet på Solbakken s. 24
13. Overganger s. 25
14. Førskolegruppa s. 26
15. Praktisk informasjon s. 27

1. VELKOMMEN TIL SOLBAKKEN BARNEHAGE

Litt utenfor Spydeberg sentrum finner dere Solbakken barnehage. Vi er en barnehage med tre avdelinger, for barn i alderen 1-6 år.

Solbakken er eid av Solbakken Misjonsforening, og har utvidet kristen formålsparagraf. Vi ønsker at dere skal få kjenne på det her på Solbakken, sammen med visjonen vår «**Hjerterom for store og små**».

Vi som jobber på Solbakken ønsker å gjøre en best mulig jobb for at alle barna som går her skal få gode år i barnehagen, med mye lek, latter, trygghet og trivsel. Vi er takknemlige for å få dele hverdagen med barna og deres hjem, og setter stor pris på samarbeidet mellom oss.

Med hilsen fra
personalet i Solbakken barnehage.

2. HVORFOR EN ÅRSPLAN?

Alle barnehager er etter Lov om barnehager pålagt å utforme en årsplan. Årsplanen er utarbeidet etter Rammepplanen 2017. Solbakken barnehage bygger sin virksomhet på verdigrunnlaget og innholdet som er fastsatt i barnehageloven, og på internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til, blant annet FNs barnekonvensjon.

Årsplanen har flere viktige funksjoner:

- Den er et arbeidsdokument for personalet, og dermed også et utgangspunkt for samarbeid med foreldrene.
- Den gir konkret og profesjonell informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

Årsplanen skal gi både foreldre og ansatte en overordnet oversikt over det pedagogiske arbeidet vårt. Med utgangspunkt i Rammepplanen og årsplanen lager de ulike avdelingene også egne årshjul og måneds – eller ukesplaner. I disse vil dere få mer innblikk i det praktiske arbeidet på avdelingene, og også gjennom dokumentasjon som kommer underveis i året.

3. BARNEHAGENS FORMÅL

I barnehageloven § 1 står barnehagens formål beskrevet: «Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.»

Barnehagens innhold

Utdrag fra barnehageloven § 2: «Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet. Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter. Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur. Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.»

4. SOLBAKKENS VERDIGRUNNLAG - KRISTEN FORMÅLSPARAGRAF

Solbakken barnehage bygger sine verdier på verdigrunnlaget som står beskrevet i Rammeplanens kapittel 1.

Solbakken praktiserer, i tillegg til det som er beskrevet som barnehagens formål, utvidet formålsparagraf, jf. barnehageloven § 1a. Utvidet kristen formålsparagraf innebærer at de kristne grunnverdiene blir formidlet til barna. Vi står friere i forhold til formidling av hva kristen tro innebærer, og vi er også forpliktet til det. Barna på Solbakken får høre historier fra Bibelen, og lærer sanger om Gud og Jesus. Vi samarbeider med Spydeberg menighet i høytidene, og i månedlige samlinger med kristne fortellinger og sanger.

De ansatte i Solbakken barnehage har ulike bakgrunner og livssyn, men alle skal ha respekt for den kristne tro. Vi skal kjennetegnes ved å være trygge og nærværende, og vi skal møte alle med raushet, respekt og et syn på at alle mennesker er like mye verdt. Alle familier er også ulike, og her er det rom for ulike tros- og livssyn.

Solbakken barnehage sin visjon er «**Hjerterom for store og små**». Den uttrykker nestekjærligheten vi vil skal prege møtene våre med barn, foreldre og ansatte. Den gyldne regel «Alt dere vil at andre skal gjøre mot dere, skal også dere gjøre mot dem» (Matt. 7:12) uttrykker også dette. Omsorg for hverandre er viktig for en god hverdag, og vi ønsker at alle skal ha det godt hos oss.

5. BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes, jf. Rammeplanen 2017. I årsplanen beskriver vi noen av hovedtrekkene av det vi planlegger for året på Solbakken. I tillegg vil hver avdeling lage årshjul for arbeidet de planlegger, og også månedsplaner. Vi bruker avdelingsmøter, fagmøter, personalmøter og plandager til dette arbeidet.

Gjennom året dokumenterer og evaluerer vi arbeidet underveis. Noe av dette vil dere kunne lese om i månedsbrev, eller dokumentert gjennom bl.a. bilder på KidPlan. Evaluering hjelper oss med å se med kritiske øyne på hva vi gjør – for vi kan alltid bli bedre.

Barns medvirkning

Planene legges, og også endres, ut ifra barnegruppas interesser og behov. Barn har rett til å medvirke i hverdagen sin, og det er viktig at vi voksne gir barna muligheter til dette. Rammeplanen sier bl.a. dette om medvirkning: *«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Barnehagen må observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov. Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet.»*

En stor del av grunnlaget for dette arbeidet er observasjoner, av både enkeltbarn og hele barnegruppa. Gjennom observasjon og pedagogisk dokumentasjon av det vi gjør får vi kjennskap til barnas uttrykk og synspunkter. Det er viktig at vi er nærværende voksne i dette arbeidet, og gir barna anledninger til å ytre seg og ikke minst at vi lytter til de ulike måtene barna uttrykker seg på.

6. FORELDRESAMARBEID

Foreldre skal også ha mulighet til å påvirke innholdet i hverdagen på Solbakken. Dette er lovfestet, og barnehageloven sier blant annet dette om foreldresamarbeid: *«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.»* I Rammeplanen kan vi lese at *«Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.»*

Foreldrene er de viktigste i barnas liv, og vi er helt avhengige av et godt samarbeid. Vi ønsker gjensidig tillit og respekt, og bruker mye tid på å bygge gode relasjoner.

Foreldresamarbeidet på Solbakken foregår blant annet gjennom disse arenaene:

- Den uformelle kontakten ved levering og henting
- Foreldremøter høst og vår
- Foreldresamtaler tilbys høst og vår, og ekstra ved oppstart
- Foreldrearrangementer

Vi ønsker et nært samarbeid med dere foreldre, og vi ønsker at dere kommer til oss med innspill og tanker rundt arbeidet vårt. Vi får tilbakemeldinger gjennom brukerundersøkelsen, og disse tas med videre. Hver avdeling velger også sine foreldrerepresentanter til samarbeidsutvalget.

7. SATSNINGSOMRÅDE «SANG OG MUSIKKGLEDE»

Hvert år har vi et eget satsningsområde med noe vi ønsker å fokusere ekstra på, og også lære mer om. Nå er sang og musikkglede ekstra i fokus. Vårt hovedmål er dette:

Barna skal få oppleve fellesskap, glede og trygghet gjennom sang, bevegelse og musikk.

Rammeplanen for barnehager sier blant annet dette: «*Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. ... Barnehagen skal legge til rette for samhørighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk.*»

Gjennom musikk, rytme og bevegelse ønsker vi å legge til rette for felles erfaringer, som igjen kan skape gode opplevelser og styrke relasjoner. For barn er det naturlig å synge og leke med musikk. Vi er født med evnen til å kommunisere uten ord, men ved hjelp av stemme og kropp. Musikk kalles gjerne følelsenes språk, og er med på å styrke tilknytning og emosjonell utvikling. Sang, rim og regler er samtidig viktig for språkutvikling, og flere områder av utviklingen (www.syngendebarnhage.no).

De ansatte bruker spesielt www.syngendebarnhage.no som inspirasjon i dette arbeidet. Vi har deltatt på kurs, og vil benytte mye av dette materialet i tiden fremover. I avdelingenes årshjul og månedplaner vil vi konkretisere dette mer.

Delmål er at barna skal:

- Få felles opplevelser som gir samhold og tilhørighet
- Oppleve mestring og utvikling
- Erfare ulike stemninger og kjenne på ulike følelser
- Få kroppslig bevissthet
- Oppleve gleden ved sang og musikk

8. OMSORG, LEK, DANNING, LÆRING, LIKESTILLING OG LIKEVERD – i Solbakken barnehage.

OMSORG: Omsorg er en forutsetning for å kjenne trygghet og trivsel. Det er viktig at vi som jobber på Solbakken er bevisst vår rolle som omsorgspersoner, og også som forbilde når det gjelder å vise empati og nestekjærlighet. Vi er rause mot hverandre og viser omsorg både for liten og stor. «I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for» (Rammeplanen 2017). Vi er lydhøre ovenfor barnas uttrykk og prøver å møte de med oppriktig interesse og imøtekomme deres behov for omsorg, både fysisk og psykisk. Vi bruker den tid som trengs for at barna skal føle seg trygge og vi tilpasser oss for å skape en mest mulig stabil tilværelse for barna. Gode rutiner og tydelige voksne gir trygghet.

LEK: Leken har egenverdi, og den styrker og utvikler sosiale ferdigheter. «Å få delta i lek og få venner er grunnlaget for barns trivsel og meningsskaping i barnehagen. (..) Ved å late som, går barnet inn i sin egen forestillingsverden, tar andres perspektiv og gir form til og kan bearbeide tanker og følelser» (Rammeplanen 2017). Det er utrolig mye læring i lek, så tid til frilek er derfor noe vi setter høyt. Vi ønsker å legge til rette for variert lek, inspirere til fantasi, skaperglede og livsutfoldelse. Vår rolle er å fremme et inkluderende lekemiljø og observere, berike og delta på barnas premisser. Vi prøver aktivt å bidra til at alle kommer inn i leken, og veileder når det er behov for dette.

DANNING: Danning er en prosess som foregår hele livet, og som skjer gjennom en vekst i kunnskaper, ferdigheter og innstillinger. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå verdier og normer som er viktige for fellesskapet (Rammeplanen 2017). Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter, utvikle kritisk tenkning og vi skal gjøre barna i stand til å være selvstendige og ansvarlige deltakere i et fellesskap. Barnas individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og få komme til uttrykk (Rammeplanen 2017). På Solbakken vil vi at barna skal få oppleve seg selv som verdifulle og kompetente. Vi vil legge til rette slik at barna utvikler positiv selvforståelse og støtte dem i en positiv identitetsutvikling. Gjennom gode samspill, lek, dialog og utforskning, både barna alene og sammen med bevisste voksne, ønsker vi å bidra til at vår barnehage oppleves som en god dannelsesarena.

LÆRING: Læring foregår gjennom både formelle og uformelle situasjoner. Læring skjer i samspill, og barn lærer av alle erfaringer og aktiviteter det gjør. Barnehagen skal være et stimulerende miljø som støtter opp om barnas lyst til å utforske, leke, lære og mestre. I barnehagen vil vi legge til rette for at barna får allsidige erfaringer, og utfordringer og mestringsopplevelser i samsvar med barnas alder og utvikling. Gjennom deltakende og engasjerte voksne vil vi kunne støtte barna i deres utvikling. Vi ønsker å undre oss, være kreative og kunne bruke alle sanser i denne læringsprosessen sammen.

LIKESTILLING OG LIKEVERD: «Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet. Barna skal møte og være med å skape et likestilt samfunn, der alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne være gode rollemodeller, formidle og fremme likeverd og likestilling» (Rammeplanen 2017).

9. PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ

1. januar 2021 trådte det i kraft en egen bestemmelse i barnehageloven om psykososialt barnehagemiljø, kapittel 8. Kapitlet gir klare retningslinjer for arbeidet med dette: Både gjennom forebygging og det å gripe inn når noe skjer, og å undersøke og ta på alvor når et barn eller foreldrene sier at det ikke er et trygt og godt barnehagemiljø. Dette temaet er ikke nytt i barnehager, men nå er det lovfestet.

Vi mennesker er grunnleggende sosiale, og vi har alle et behov for sosialt fellesskap rundt oss. Fellesskapet gir oss grunnleggende trygghet og trivsel, og vi klarer oss rett og slett ikke alene. Utenforskap gir oss derimot utrygghet og mistriivsel. Kapittel 8 om psykososialt barnehagemiljø omhandler nettopp dette fellesskapet. Dersom vi som arbeider i barnehage skal sørge for at alle barn har det trygt og godt må vi forsøke å forstå systemene i disse fellesskapene.

Solbakken barnehage har de senere årene deltatt i kompetanseutvikling gjennom Høgskolen i Innlandet: «Barnas verneombud». Målet med dette arbeidet har vært å styrke kompetansen vår, og trygge oss i arbeidet som omhandler sårbare barn i barnehagen.

10. PROGRESJONSPLAN FOR DE SYV FAGOMRÅDENE

Rammeplanen har syv fagområder som skal sikre at innholdet i barnehagen har en god bredde. Vi arbeider med fagområdene gjennom hele året, og de vil være representert hver dag i det vi gjør, både gjennom planlagte temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter.

Progresjonsplanen under beskriver litt av hvordan Solbakken barnehage arbeider med fagområdene. Progresjon innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang (Rammeplanen 17 s. 44). Barna skal få utfordringer tilpasset sine interesser, kunnskaper og ferdigheter. Vi vil derfor arbeide for å gi de gode mestringsopplevelser, samtidig som vi sikrer utvikling og noe å strekke seg etter.

Kommunikasjon, språk og tekst

Gjennom arbeidet med dette fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av ulike kommunikasjonsformer (Rammeplanen 17 s. 47).

1-2 år	3-4 år	Skolestartere
<ul style="list-style-type: none"> - Vi leser og ser i bildebøker - Vi bruker rim, regler, eventyr og sanger - Vi bruker konkrete for å illustrere eventyr, bibelfortellinger og sanger - Vi setter ord på og bekrefter barnas følelser, handlinger, opplevelser og behov - Voksne er aktive i barnas lek og aktiviteter, og legger til rette for lekemiljøer hvor leken og språket får utfolde seg	<ul style="list-style-type: none"> - Vi gir barna mulighet til å leke med lyder, sanger, rim og regler - Språksprell - Vi tilbyr et mangfold av bøker, sanger og eventyr - Vi oppfordrer barna til å bruke ord for å uttrykke sine meninger, følelser og tanker - Vi legger til rette for samspill hvor barna får brukt språk til å skape gode relasjoner, undre seg og reflektere - Vi lytter til lydbøker og lydlotto	<ul style="list-style-type: none"> - Vi lytter til lydbøker - Vi følger opp barnas interesse for tall og bokstaver - Øver på å gjenkjenne og skrive sitt eget navn - Øver på å motta og forstå kollektive beskjeder - Gjennomgang av bokstaver og tall - Mitt valg, kommunikasjon om følelser og egne valg

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barnehagen skal gi barn mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Alle barn skal få oppleve bevegelsesglede, matglede, mentalt og sosialt velvære (Rammeplanen 17 s. 49).

1-2 år	3-4 år	Skolestartere
<ul style="list-style-type: none"> - Vi følger barnas initiativ og oppmuntrer til fysisk aktivitet - Vi legger til rette for variert fysisk aktivitet og lek, inne og ute - Vi bruker kroppen og sansene som utgangspunkt i læring og lek - Vi går (og sykler) turer i nærmiljøet - Tilbyr barna variert og sunn mat - Vi har gode rutiner på hygiene - Gjennom benevning, leker og sang setter vi ord på kroppsdelene	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal få erfaringer med bevegelse og lek i ulendt terreng - Turer til Hundremeterskogen - Mitt valg, sette egne grenser - Barna skal gradvis mestre påkledning på seg selv - Vi har en kjøkkenhage der vi sår, steller og høster ulike grønnsaker - Fokuserer på næringsrik mat, god hygiene og kunnskap om hvor maten kommer fra - Barna deltar i matlaging - Arrangementer hvor gode matopplevelser sammen er i fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Turer til Hundremeterskogen og Spydeberg skole - Barna skal lære seg respekt for egen og andres kropp, bl.a. ved hjelp av Mitt Valg - Lære om menneskekroppen, viktigheten av god hygiene og et godt kosthold - Barna skal få stimulere og utfordre sansene gjennom lek, regelleker og ulike morsomme aktiviteter - Selvstendighetstrening

Kunst, kultur og kreativitet

Barna skal få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former, gis anledning til utforskning, undring og eksperimentering. Barna skal støttes i å være aktive og skape sine egne kunstneriske og kulturelle uttrykk, og at barna også får være sammen om det (Rammeplanen 17 s. 50).

1-2 år	3-4 år	Skolestartere
<ul style="list-style-type: none"> - Gjennom ulike formingsaktiviteter skal barna få utforske ulike materialer - Blir kjent med fargenavn - Vi vil utforske og skape glede gjennom sang og musikk - Samlinger med musikkpedagog - Vi skaper rom, er oppmerksomme og motiverer barna til å ta i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede	<ul style="list-style-type: none"> - Vi eksperimenterer med ulike farger og formingsmateriell - Har variert materiale tilgjengelig for barna - Samlinger med musikkpedagog - Besøker Spydeberg Kirke og blir kjent med kirkerommet - Vi har en uke med fokus på samene, deres kultur og levesett - Vi har ulike prosjekter som feks «Labyrint», med utgangspunkt i dette fagområdet	<ul style="list-style-type: none"> - Sangstunder med musikkpedagog Tove - Kunstprosjekt med utstilling

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen. Vi skal legge til rette for at barna kan få varierte naturopplevelser gjennom de ulike årstidene, og opplever naturen som en arena for lek og læring (Rammeplanen 17 s. 52).

1-2 år	3-4 år	Skolestartere
<ul style="list-style-type: none"> - Vi får gode opplevelser i naturen gjennom alle årstidene, i all slags vær - Gir barna ulike sanseopplevelser: få kjenne varme, kulde, vind, regn, snø og sol - Vi blir kjent med nærområdet og naturen rundt Solbakken - Vi blir kjent med dyr og dyrelivet i naturen - Vi deltar i barnas utforskning med digitale verktøy	<ul style="list-style-type: none"> - Turer til Hundremeterskogen - Vi opplever endringene i naturen - Gi barna kjennskap til ulike vekster og dyr som finnes i nærområdet - Vi gir barna begynnende forståelse for bærekraftig utvikling, og hvordan vi kan ta vare på naturen - Kildesortere - vi snakker om hvorfor vi gjør det - Vi bruker mikroskop til å studere dyr, planter og ting i naturen - Vi har eksperimenter - Gjenbruk der vi lager ting av avfall	<ul style="list-style-type: none"> - Turer til Hundremeterskogen - Vi lærer oss riktig påkledning til ulike årstider og vær - Utforsker og eksperimenterer med naturfenomener som is, vann etc. - Vi kildesorterer - Lar barna få erfare hvordan teknikk kan brukes i leken og hverdagslivet - Blir kjent med bruk av Ipad og bruker den som informasjonskilde

Antall, rom og form

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagliglivet, og stimulere barns undring og motivasjon for problemløsning. Fagområdet handler om å oppdage og utforske, og hjelpe barna i å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet (Rammeplanen 17).

1-2 år	3-4 år	Skolestartere
<ul style="list-style-type: none"> - Leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling - Vi undrer oss sammen om likheter, ulikheter, størrelse og antall - Vi lar barna leke med ulike former og puslespill, og setter ord og begreper på de ulike formene - Vi gir barna erfaring med sortering og sammenligning	<ul style="list-style-type: none"> - Vi gir barna kjennskap til telleramsen - Vi gir barna erfaringer med konstruksjonslek og ulike materialer - Tilbyr materiell som gir erfaring med klassifisering, sortering og sammenligning - Barna blir kjent med ulike former - Barna deltar i matlaging der de får erfaring med å måle og veie	<ul style="list-style-type: none"> - Ringleiker - Undrer oss over matematiske sammenhenger vi møter i hverdagen vår - Blir kjent med ulike former - Barna får kjennskap til brett- og kortspill - Gis erfaringer med mengder, tall og telling gjennom både lek og planlagte aktiviteter

Etikk, religion og filosofi

Gjennom dette fagområdet skal barna få kjennskap til tradisjoner, fortellinger, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn. Vi skal skape interesse for samfunnets mangfold, og forståelse for andre menneskers livsverden (Rammeplanen 17 s. 55).

1-2 år	3-4 år	Skolestartere
<ul style="list-style-type: none"> - Vi snakker om følelser - Veileder barn i ulike situasjoner: hvordan vil vi være mot hverandre - Vi bruker bøker, konkrete bibelfortellinger og eventyr til samtaler og undring rundt ulikheter, inkludering og fellesskap - Vi har månedlige bibelfortellinger, også med barne- og ungdomsprest. - Synger sanger med kristent innhold - Markerer de kristne høytidene	<ul style="list-style-type: none"> - Mitt Valg-samlinger, anerkjenne barnas følelser, og hjelpe barna til å forstå hverandres ulike opplevelser - Oppmuntrer barna til å undre oss over og respektere hverandres forskjellighet - Jul- og påskevandring i Spydeberg kirke - Vi har månedlige bibelfortellinger med barne- og ungdomsprest og på avdelingen - Vi får innblikk i Barnekonvensjonen og Barns rettigheter	<ul style="list-style-type: none"> - Mitt Valg-samlinger - Jul- og påskevandring i Spydeberg kirke - Vi har månedlige bibelfortellinger med barne- og ungdomsprest - Utvikle respekt for hverandre, vi ønsker å forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap

Nærmiljø og samfunn

Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barna få kjennskap til eget nærmiljø, samfunnet og verden. Barna skal gis erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker. (Rammeplanen 17 s. 56)

1-2 år	3-4 år	Skolestartere
<ul style="list-style-type: none"> - Vi blir kjent med Solbakken, og blir trygge ute og inne - Vi går turer i nærmiljøet - Vi henger opp «familiehus» fra barna - Vi skaper trygge og gode relasjoner, og tar oss tid til å lytte og ivareta barnas behov og ønsker. 	<ul style="list-style-type: none"> - Går turer i nærmiljøet, til Hundremeterskogen, kirken og også ellers i bygda - Vi får kjennskap til samenes kultur - Vi gir barna kjennskap til FNs barnekonvensjon - Gjennom samling, lek og bøker gir vi innblikk i ulike yrker i samfunnet	<ul style="list-style-type: none"> - Turer i nærmiljøet. Spesielt til nærskolen barna skal gå på - Vi blir kjent med samenes kultur - Gir barna kjennskap til FNs barnekonvensjon - Vi lærer hvordan vi skal ferdes i trafikken - Vi får kjennskap til ulike institusjoner i bygda som butikk, bank og bibliotek

11. PEDAGOGISKE VERKTØY:

I tillegg til allmennpedagogikk og arbeidsmåter vi har skrevet om over har vi også ulike pedagogiske verktøy i bruk.

De vi bruker mest er disse:

Snakkepakka: Er et pedagogisk verktøy hvor formålet er å stimulere språket på en leken måte med konkrete figurer. Den er basert på områder som er nærværende i småbarns hverdag: F.eks. mat, kropp, klær, hus, farger og eventyr. Vi bruker snakkepakka ofte og har derfor en snakkepakke på hver avdeling.

Mitt Valg: Opplæringsprogrammet «Mitt valg» er et konkret hjelpemiddel som dreier seg om utvikling av sosiale og emosjonelle ferdigheter – et forebyggende arbeid mht. bl.a. vold og mobbing. I samarbeid med Lions i Spydeberg har vi blitt opplært i dette programmet, og det inngår som en viktig del av vårt forebyggende arbeid.

Språksprell: Metodiske språkleker for 4-6 åringer. Gjennom språksprell får barna mulighet til å utvikle sin språklige bevissthet gjennom morsomme aktiviteter. Å leke med språket er nyttig og viktig for alle barn.

12. LIVET PÅ SOLBAKKEN

Her på Solbakken gjør vi mye fint sammen. I tillegg til å være her på huset er vi også glade i å gå på turer. Vi er så heldige å få låne et fantastisk skogsområde av Marthine Unnerud. Dette kaller vi for *Hundremeterskogen*. Det er spennende å se at skogen endrer seg med årstidene. På høsten plukker vi bær, vi ser etter dyrespor på vinteren og ser hvordan skogen våkner til nytt liv på våren. Her fortelles historier rundt bålet, det stekes deilige ostesmørbrød og det er tid og rom for masse god lek.

Et annet viktig og fint innslag for oss er når *sangpedagog Tove* kommer og har sangstund med oss. Hver uke møter hun barna på de ulike avdelingene. Hun synger sanger etter årstider og høytider, og har i tillegg flere kristne barnesanger. Barna får prøve seg med instrumenter, og det er mye bevegelse og dans.

Jevnlig får vi også besøk av *menighetspedagog Trude*, som formidler historier fra Bibelen til oss. Sammen med henne lærer vi mye, og vi synger, snakker og undrer oss over mye forskjellig. Samarbeidet med Kirken i Spydeberg er veldig godt, og ellers i året besøker vi kirken på ulike vandringer og til høytider.

13. OVERGANGER – tilvenning

Å begynne i barnehage er en stor overgang i et barns liv, og vi bruker god tid på å bli kjent med både barn og foreldre i denne perioden. De aller fleste nye barn starter hos oss i august, og vi har i de første høstmånedene et stort fokus på at både nye og «gamle» barn skal få det fint sammen på avdelingen.

I forkant av oppstart inviterer vi nye foreldre til foreldremøte på Solbakken. Vi gir informasjon om rutiner og tilvenningsperioden, og avklarer både våre og foreldres forventninger og spørsmål. Vi inviterer også nye barn og foreldre til besøk før oppstart. Vi tenker at det er fint å begynne å bygge relasjoner tidlig – noe av det viktigste for en god barnehagehverdag er at vi får tillit og trygghet til hverandre.

Også overgangen til ny avdeling er viktig. Vi starter tidlig med besøk til nye avdelinger, hvor barna blir kjent med lokalene, barna og de voksne som jobber der. Vi erfarer at denne forberedelsen gjør at barna blir motiverte for overgangen, og at det er litt tryggere å starte på ny avdeling. Vi inviterer til foreldremøte før oppstart, og pedagogiske ledere på både ny og gammel avdeling kommuniserer godt for å gjøre overgangen trygg og god.

14. FØRSKOLEGRUPPA

Barna som går siste året i barnehagen før skolestart kaller vi Klubben. Vi ønsker at barna skal ha et fint avsluttende år i barnehagen, og i tillegg bli best mulig rustet for det som venter dem videre i både skolen og livet. De har førskoleforberedende aktiviteter som lek med tall og alfabetet, og «Mitt Valg». Lek og kunstprosjekt er også en del av opplegget. Klubben går på egne turer til Hundremeterskogen, og etter jul går vi også til Spydeberg skole for gymsallek og moro.

OVERGANG BARNEHAGE - SKOLE:

Indre Østfold kommune har en felles plan for barnehagene og skolene, for å sikre en god og trygg overgang. Gjennom foreldremøter vil vi formidle informasjon om skole og SFO. Vi har besøksdager til Spydeberg og Hovin skole. Dette er viktig for å gjøre barna så trygge som mulig, og bli litt kjent i det miljøet som møter dem etter sommeren.

15. PRAKTISK INFORMASJON

I tillegg til årsplanen har vi årshjul. Disse beskriver mer konkret hva vi planlegger, og hvilke mål vi har for arbeidet vårt på Solbakken. Disse finner dere på barnehagens hjemmeside. Der vil dere også finne annen relevant informasjon, som f. eks. plandager, hvilke uker vi holder feriestengt og liknende.

Hjemmeside: <https://solbakken-spydeberg.barnehage.no>

E-post: styrer@solbakkenspydeberg.no

Telefonliste:

Kosekroken:	974 22 106
Bakkebygrenda:	971 04 320
Villa Villekulla:	488 99 757
Styrer Torhild:	959 41 751

